

Maade vilde da baade Lovgivningsmagten og Tjenestemændene være stillede i det Øjeblik, hvis vi tænker os en Bevægelse som den, jeg her har fremstillet, og som jeg hævder som mit Grundlag? Jeg tror selv paa den, og derfor maa jeg drage mine Slutninger derudfra. Skønt det er det mindst sikre af det hele, tror jeg paa en Prisstigning i den nærmest kommende Tid, fordi jeg ikke tror, vi har udtømt alle de Papirlagre, man maaske endnu i visse Stater kan anvende til Papirpenge. Jeg tror nærmest paa en fortsat Prisstigning endnu en kortere — maaske lidt længere — Tid, og det kan meget godt tænkes, at denne Prisstigning bliver særlig voldsom hen imod Slutningen af Katastrofen — det er tidt, at netop det voldsomme bliver et Særkende for en saadan Tilstand —, lad os derfor sætte, at vi faar en voldsom Prisstigning de næste to Aar; hvorledes er saa Tjenestemændene stillede med den Løn, der her bydes dem? Den kan bevæges lidt opad, saa vidt jeg ved en 8—10 pCt., det er forskelligt for de forskellige Lønningsklasser. Men lad os sige, at der ved den Smule Bevægelighed, der er i Dyrtidstillæget, kan komme en Opgang paa en halv Snes Procent. Det er muligt, som en af de ærede tidligere Talere sagde — det var vistnok det ærede Medlem fra Nykøbing Falster (Valdemar Olsen) —, at inden denne Lønningslov er vedtaget, selv om den bliver vedtaget nu med det samme, kunde den for saa vidt være forældet, som der er Mulighed for, at denne Stigning paa en halv Snes Procent i Virkeligheden allerede var overtrukket, om jeg saa maa sige. Og hvad saa? Staar vi saa med det samme overfor en fortsat Lønbevægelse, eller vil Tjenestemændene nøjes med det nu foreslaaede i den Tid, som eventuelt kan gaa, og hvor der kan blive Tale ikke alene, som det ærede Medlem nævnedes, om en Stigning paa 10 pCt., men med Lethed baade paa 10, 20, 30, ja 40 pCt.? Vi hørte Svaret paa det allerede i Gaar. Det ærede Medlem rejste Kravet om, at Grænsen op efter skulde forskydes. Der maatte gives en større Bevægelighed allerede nu. Og Svaret er rigtigt. Jeg har i Princippet intet at indvende derimod. Lad mig indskyde den Bemærkning en Gang for alle, at jeg erkender, at de Lønssatser, der her foreslaas, er rimelige og under ingen Omstændigheder for flotte, hvis vi tænker os det nuværende Prisniveau opretholdt. Altsaa, mod selve Lønningerne i Øjeblikket har jeg ikke det fjerneste at indvende, men

jeg hævder, at Tjenestemændene er daarligt stillede, hvis vi ser Priserne endnu i nogen Tid svinge sig til Vejrs, maaske med en Kraft, vi ikke har set tidligere; vil de da igen gaa til Lovgivningsmagten? Vilde det saa ikke være klogere, om vi i Dag enedes om at gøre en større Del af Lønningen bevægelig? Jeg tror, det vilde tjene Tjenestemændene bedst.

Naar vi skal nedad, naar Konjunkturerne begynder at falde, hvordan vil det da gaa? Saa har vi den lille Smule Bevægelighed, der ligger i, at Konjunkturtillæget kan falde bort og Dyrtidstillæget ligeledes. Hvor dybt kan vi saa komme ned. Jeg erindrer ikke, om det er blevet sagt her eller det staar i Betænkningen, men jeg tager neppe fejl i, at det staar et eller andet Sted — man har jo neppe Tid til at kige, endsige læse Betænkningen igennem —, at i det Øjeblik, vi har nedadgaende Konjunkturer og den bevægelige Del af Lønningerne dermed forsvinder, skulde vi, naar hele denne Del var faldet bort, være naaet ned til Konjunkturer, der svarede til Prisniveauet i 1916. Det er temmelig sikkert rigtigt. Lad os nu undersøge, hvorledes Forholdet vil stille sig, hvis vi tænker os Prisbevægelsen fortsat yderligere nedad, maaske ikke med den samme Styrke, men dog i samme Retning, som vi har set ved tidligere tilsvarende Katastrofer. Jeg nævnedes før som et Holdpunkt Kapitelstaksten for Rug. Den var i 1916, altsaa der, hvor vi vil komme til at standse, hvis vi i en nedadgaende Periode følger det foreliggende Lovforslag, 22 Kr. Maa jeg nu spørge, er der egentlig nogen, der tror, at vi vil være i Stand til i kommende Tider — jeg tænker altsaa ikke paa den allernærmeste Tid, men udover den Tid, hvor vi faar den store Bevægelse, som jeg tænker mig — at opretholde en Pris paa 22 Kr. pr. Td. Rug. Jeg tror det aldeles ikke. Hvor dybt skal vi ned? Ja, hvordan var Prisen f. Eks. i 1908, da vi lavede den sidste Lønningslov? Den var 10 Kr. Kan vi nøjes med at komme derned til? Jeg tror det ikke. Vi skal utvivlsomt langt dybere ned, lige til vi naar Bunden og faar de uindløste Papirpenge, der i Øjeblikket er i Europa, indløst. Om vi skal ned til en Pris af 4 Kr. pr. Td. Rug, ved jeg, som sagt, ikke, men at vi ikke nøjes med Prisniveauet fra 1908, er jeg sikker paa. Lad os tænke os, at vi kommer ned til Prisniveauet i den Periode, de fleste af os husker som den mest trykkende, Midten af Firserne,